

Çocuk ve Ergenlerde EMDR

Teoriden Gerçek Hayata

İyileşme Öyküleri

Editörler

Dr. Sevim Berrin İNCİ İZMİR

Dr. Canan ÇİTİL AKYOL

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-321-4	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Çocuk ve Ergenlerde EMDR Teoriden Gerçek Hayata İyileşme Öyküleri	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Dr. Sevim Berrin İNCİ İZMİR ORCID iD: 0000-0001-8776-3825 Dr. Canan ÇİTİL AKYOL ORCID iD: 0000-0002-1596-5097	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	PSY000000
	DOI
	10.37609/akya.2752

Kütüphane Kimlik Kartı

Çocuk ve Ergenlerde EMDR Teoriden Gerçek Hayata İyileşme Öyküleri / editörler : Sevim Berrin İnci İzmir, Canan Çitil Akyol.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
229 s. : resim, tablo, şekil. ; 160x235 mm.
Kaynakça ve İndeks var.
ISBN 9786253993214
1. Psikoloji.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

TEŞEKKÜR

Bu kitap, çocuk ve ergenlerde psikopatolojiyi ve EMDR terapisinin bu özel grup üzerindeki etkilerini incelemeye adanmış birçok insanın katkılarıyla gerçekleştirildi. Bu önemli çalışma sürecinde bizlere destek olan ve emek harcayan herkese teşekkür etmek isteriz.

Özellikle, Prof. Dr. Ümran Korkmazlar'a özel bir teşekkür sunmak isteriz. Değerli meslek büyüğümüz bu projede yer alan tüm uzmanları eğiten kişidir. Türkiye'nin ve hatta dünyanın dört bir yanında sizden öğrendiklerini uygulayan ve artık uygulamakla kalmayıp bu proje ile pek çok uzmana/aileye katkı sağlayacak içerikleri oluşturan kişilerin meslek annesi olmanızdan ötürü teşekkür ederiz. Sizin öncülüğünüz ve katkılarınız olmadan bu kitap aynı şekilde tamamlanamazdı.

Kitabın hazırlanmasında bölümler yazan ve bilgi sağlayan uzmanlara, araştırmacılara ve uygulayıcılara da teşekkür etmek isteriz. Sizlerin deneyimleri ve uzmanlıkları bu kitabın değerini arttırdı.

Son olarak, bu kitabın okuyucularına yönelik bir teşekkür etmeyi ihmal etmek istemiyoruz. Sizin ilginiz ve desteğiniz, bu çalışmanın anlamını ve önemini artırıyor.

Bu kitabın, çocuk ve ergenlerin zihinsel sağlığına katkıda bulunmasını umuyoruz. Her birinizin bu amacımıza katkı sağlamak için burada olduğunu bilmek, bizi daha da motive ediyor.

Saygılarımızla,

Sevim Berrin İnci İzmir, Dr. Klinik Psikolog

Canan Çitil Akyol, Dr. Öğr. Üyesi

ÖNSÖZ

Hayat bazen seyrinde akar, bazen de bir anda her şey değişebilir. Travma, tam da böyle bir yerde hayatlarımızın yönünü değiştirebilir. Travmatik olaylar, hayatımızda farkında olduğumuz ya da olmadığımız kırılmalara neden olur. Yetişkin olarak yaşanan zorlayıcı, travmatik deneyimlerle başa çıkabilmek zor gelirken, çocukların bu süreçten daha fazla etkilenebilmeleri kaçınılmazdır. Çocukluk döneminde yaşanan olumsuz deneyimler çocuklar büyümeye ve gelişmeye devam ettikleri için onların beyinlerini, kişiliklerini, davranışlarını, olaylara bakış açısını, olayları anlamlandırmalarını ve olaylara karşı kullandıkları savunma mekanizmalarını etkiler ve kendilerine, diğerlerine ve dünyaya dair bakış açılarının çarpıklaşmasına neden olur. Bu nedenle, çocuklara olabildiğince erken müdahale etmek gelişebilecek ruhsal bozuklukların önlenmesini veya erkenden tanınmasını sağlayacaktır.

Çocuk ve ergenlerle çalışırken farklı terapi yaklaşımları kullanılabilir. Çocukların gelişim sürecinde oldukları ve her birinin farklı bir ihtiyacı olabildiği düşünüldüğünde farklı yaklaşımları bir arada harmanlayabilmek, terapist olarak alet çantamızın dolu olması önemlidir. Bu kitapta, entegratif bir psikoterapi yöntemi olan Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR) terapisinin çocuk ve ergenlerde etkinliğine odaklanılmıştır. Sizi “Çocuk ve Ergenlerde EMDR Teoriden Gerçek Hayata İyileşme Öyküleri” adlı bu özel kitapla buluşturmanın heyecanını ve gururunu yaşamaktayız. Bu kitap, çocuklar ve ergenlerin zihinsel sağlığını iyileştirmeye yönelik önemli bir araç olan EMDR terapisi konusunda derinlemesine bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır. Çocuklar ve gençler, duygusal zorluklar ve psikopatolojiyle başa çıkmak için özellikle hassas bir gruptur. Bu kitap, EMDR terapisinin çocuklar ve ergenlerle nasıl etkili bir şekilde uygulanabileceğini anlamak isteyen terapistler, ebeveynler ve eğitimciler için kapsamlı bir kaynak sunmaktadır.

Kitabın içeriği, EMDR’ın çocuklar ve ergenlerle kullanımının yanı sıra stabilizasyon teknikleri, DEHB, anksiyete, travma sonrası stres bozukluğu, yeme bozukluğu, bağlanma bozuklukları ve depresyon gibi önemli konuları ele almaktadır. Ayrıca, çevrimiçi EMDR’nin nasıl uygulanabileceğine dair ipuçları ve stratejileri bulabileceğiniz bir bölüm dahi bulacaksınız. Bölümlerde yer alan olguların ebeveynlerinden onay alınmış ve isimleri değiştirilerek içerikte öyküsel bir anlatım yolu izlenmiştir. Uzmanların kitapta bahsedilen terapi yöntemlerini

uygulayabilmeleri için akredite bir kuruluştan EMDR terapisi eğitimi alarak sertifika sahibi olmaları gerektiğini etik bir sorumlulukla aktarmamızın da önemli olduğuna inanıyoruz.

Umarız bu kitap, EMDR terapisini çocuklar ve ergenlerle çalışırken daha etkili bir şekilde uygulamanıza yardımcı olur ve sizin için değerli bir kaynak olur.

Saygılarımızla,
S. Berrin İnci İzmir, Dr. Klinik Psikolog
Canan Çitil Akyol, Dr. Öğretim Üyesi

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	Çocuk ve Ergenlerde Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşlem (EMDR) Kullanım	1
	<i>Sevim Berrin İNCİ İZMİR</i>	
BÖLÜM 2	Stabilizasyon, Kaynak Geliştirme ve Yükleme.....	15
	<i>Alev AKAL</i>	
BÖLÜM 3	Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu ve EMDR	41
	<i>Çiğdem UZUN EREN</i>	
	<i>Sevim Berrin İNCİ İZMİR</i>	
BÖLÜM 4	Çocuk ve Ergenlerde Örselenme Sonrası Gerginlik (Travma Sonrası Stres) Bozukluğu ve EMDR.....	81
	<i>Nur İNCİ NAMLI</i>	
BÖLÜM 5	Anksiyete Bozuklukları ve EMDR.....	107
	<i>Özge KOÇAK</i>	
BÖLÜM 6	Obsesif Kompulsif Bozukluk ve EMDR	137
	<i>Burçak ERİTMEN YEŞİLTAŞ</i>	
BÖLÜM 7	Çocuklarda Depresyon ve EMDR	157
	<i>Selda GÖL BERBER</i>	
BÖLÜM 8	Yeme ve Beslenme Bozukluğu ve EMDR	177
	<i>Merve GABRALI</i>	
BÖLÜM 9	Bağlanma Odaklı Travmalar ve EMDR.....	193
	<i>Salih DENİZ</i>	
BÖLÜM 10	EMDR'ın Çevrimiçi Psikolojik Danışmada Kullanılması.....	203
	<i>Canan ÇİTİL AKYOL</i>	

YAZARLAR

Alev AKAL

Uzm. Klinik Psikolog, Fide Danışmanlık

Canan ÇİTİL AKYOL

Doktor Öğretim Üyesi Cumhuriyet
Üniversitesi

Salih DENİZ

Uzm. Psikolog, Lethe Psikolojik
Danışmanlık Merkezi

Burçak ERİTMEN YEŞİLTAŞ

Uzm. Psikolog, Liman Psikoloji

Merve GABRALI

Uzm. Klinik Psikolog, Ayka Psikoloji
Merkezi

Selda GÖL BERBER

Uzm. Klinik Psikolog, Deniz Yıldızı Psikoloji
Merkezi

Sevim Berrin İNCİ İZMİR

Doktor Klinik Psikolog, Prof. Dr. Eyüp
Sabri Ercan'ın Özel Muayenehanesi

Nur İNCİ NAMLI

Araştırma Görevlisi ve Uzman Psikolog,
Doğuş Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Özge KOÇAK

Uzman Psikolog, Elpis Psikoloji

Çiğdem UZUN EREN

Uzman Psikolog, Niğde Danışmanlık
Merkezi Diyet & Psikoloji